

ORGAN „KOŁA MŁYNARZY“

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Boimów 1. 3. — Telefon 148.

Wychodzi dwa razy miesięcznie.

Redakcja rękopisów nie zwraca.

PRENUMERATA: kwartalna dla członków 2 zł., dla nieczłonków 5 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

„MOLITOR“

FABRYKA MASZYN MŁYŃSKICH

S-ka Akcyjna

LWÓW, Boimów 3. — KRAKÓW, Wawrzyniecka 26.

Telefon 148.

Telefon 3118.

Budowa i rekonstrukcje młynów. — Reperacje wszelkich maszyn.

Własnego patentu Łuszczarki, Mieszarki do mąki.

Aspiratory, Tryjery, Kamienie młyńskie, Walce, Cylindry, Plansichtry, Elewatory, Wały, Łożyska, Koła pasowe, Gurty, Czerpaki, Śrubki, Oryginalna gaza szwajcarska „Excelsior“, Masa do wylewania holendrów-łuszczarek, Oskardy, Perliki, Pasy stale na składzie.

Wszelkie porady techniczne bezpłatnie!

Wyjazdy inżynierów i monterów na żądanie!

Riesel, Schieber i Friedländer

ZAKŁAD BUDOWY MŁYNÓW

we Lwowie, ul. Hetmańska 1. 24. — Telefon Nr. 9-47.

Generalne przedstawicielstwo:

JÓZ. PROKOPAS-WIE, fabryki maszyn młyńskich i turbin W PARDUBICACH

oraz

FABRYKI MOTORÓW HILLE-WERKE S. A., dawniej Moritz Hille W DREŹNIE

dostarcza wprost ze składu na dogodnych warunkach maszyny młyńskie wyrobu PROKOPA.

Stale na składzie: walce, perlaki, łuszcarki, tryjery, kamienie, plansichtry, reformy, aspiratory, oraz wszelkie inne maszyny młyńskie. — TURBINY systemu FRANCISA oraz całkowite urządzenia młynów gospodarczych i handlowych.

Maszyny młyńskie wyrobu PROKOPA są pierwszorzędnie wykończone; zużywają mało siły przy znacznie zwiększonej wydajności. Referencje oraz listy pochwalne naszych P. T. Odbiorców świadczą o dobroci fabrykatów PROKOPA oraz naszej solidnej obsłudze.

Motory „HILLE-WERKE” znane są w całej Europie środkowej i wschodniej, ropne systemu „Diesla”, oraz ssąco-gazowe od 15 do kilkuset HP.

Zalety motorów HILLEGO: minimalne zużycie materji opałowej, czysta i prosta obsługa, równomierny spokojny chód przy wszystkich obciążeniach, większa przejrzystość, jakoteż dobre wyregulowanie.

Fabryka „HILLE-WERKE” w Dreźnie dostarczyła dotychczas 13.000 motorów o sile 210.000 HP.

DOGODNE WARUNKI SPŁATY.

1—12

Fabryka TRYJERÓW i maszyn

Czeczowiczka & Spaggiare

Gumpoldskirchen

poleca znane z dobroci tryjery fryzowane dla przemysłu młynarskiego i celów rolniczych, nadzwyczajna ekonomja w użyciu, pewność ruchu — płaszcze do tryjerów na żądanie osobno.

Generalne zastępstwo na Polskę

M. Löbel

Stanisławów, ul. 3 Maja 44.

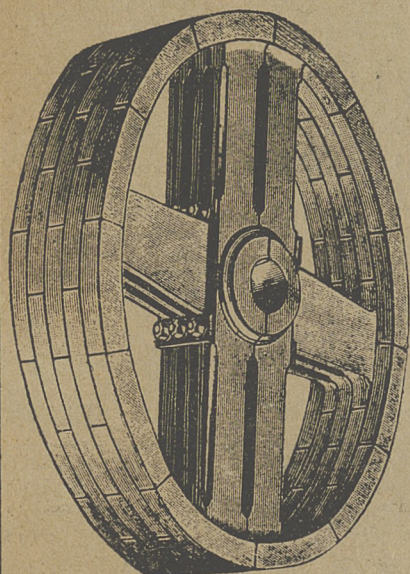
1—1

1—1

Kompletne urządzenia młyńskie,
walce Ganz, motory Diesla,
jakoteż pojedyncze maszyny młyńskie
dostarcza na najdogodniejszych
warunkach

Generalne Zastępstwo Oddziału Maszynowego
Anglo-Węgierskiego Banku S. A. w Budapeszcie

Lwów, Brajerowska 5., Tel. 39-72

Drewniane tarcze

Montowanie nader
proste.

Zaoszczędzają zużycie
pasów, łożysk i wałów.

z najlepszego materiału według systemu
amerykańskiego.

Normalne wymiary stale na składzie.

Ceny niskie.

„MOLITOR“ S.A.

1—12 FABRYKA MASZYN

LWÓW, Boimów 3.

KRAKÓW, Wawrzyńca 26.

ROK ZAŁ. 1858.

TOW. AKC.

1—1

K. RUDZKI i Ska

WARSZAWA, UL. FABRYCZNA 3.

TURBINY WODNE

== FRANCISSA ==

(Dotąd ustawiono przeszło 300 turbin)

Do wszelkich spadków i dowolnej ilości wody;
dla młynów, elektrowni i t. p. zakładów prze-
mysłowych, z ręczną i automatyczną regulacją.

Konstrukcja prosta i trwała.

Pozatem Zakłady wykonują:

Budowę mostów z robotami kesonowymi.

Kompletne urządzenia wodociągowe, oraz prze-
ciwpożarowe z tryskaczami syst. Linsera.

Odlewy stalowe dla różnych celów technicznych.

Kowadła stalowe marki „Herkules“.

Dźwigi i krany mostowe różnych systemów.
Urządzenia kolejowe, zwrotnice, suwnice, prze-
suwnice, obrotnice i t. p.

M. STEINHAUS

Lwów, Grodecka 10 a

poleca: walce, perlaki, tryjery, kamienie
oraz wszelkie maszyny w zakres mły-
narstwa wchodzące zawsze na składzie.

1—6

Poszukuje się zastępców na wirówki
do mleka. Wysokie dochody zapew-
nione (specjalnie młynarzom). Oferty do

„PAR“ — Poznań

Al. Marcinkowskiego 11 pod Nr. 8,95.

1—1

Fabryka maszyn, odlewnia żelaza
i metali

„FERRUM“

Spółka z ograniczoną poręką

Lwów, Żółkiewska 147. — Tel. Nr. 10-47.

Stacja kolejowa LWÓW-PODZAMCZE. — Konto P. K. O. Nr. 141.875.
Adres dla telegramów: FERRUM, LWÓW.

Buduje i przeprowadza rekonstrukcje młynów, gorzelń i tar-
taków. — Wykonuje wszelkie roboty konstrukcyjne, żelazne,
kotły i zbiorniki, części transmisyjne, odlewy żelazne od
najmniejszej do największej wagi; z modeli własnych lub
nadesłanych. — Instalacje różnych zakładów przemysł.
1—24 RYFLOWANIE WALCÓW.

K O K S

z najlepszych węgli górnośląskich do
centralnych ogrzewań, opału, celów
kolarskich i gorzelni

dostarcza

Zakład Gazowy Miejski we Lwowie, ul. Gazowa 28.

1—3

Telef. 492 i 43.

Ceny wagonowe znacznie niższe.

Przeszło
500 instalacji
w ruchu w b.
Kongresówce

Żądać ofert
dogodne warunki
dostawy

Rok założenia 1898

BIURO
TECHNICZNE

„ATLANTA“

Właśc. A. LOTH. M. PIETRUSZKA, inżynierowie
Warszawa, Tel. ³⁰⁹⁻⁴²₂₀₋₄₂ Al. Jerozolimska 45

poleca na dogodnych warunkach spłaty:

SILNIKI angielskie

wypróbowanej dobroci najnowszych typów na:

GAZ SSANY z węgla, koksu, torfu i drzewa

NAFTĘ i BENZYNĘ

oraz ROPOWE syst. DIESEL'A

Fabryka istnieje od 1880 r.

JÓZEF LEWIŃSKI

WŁOCŁAWEK

Fabryka kamieni młyńskich

poleca znakomitej dobroci

Kamienie Francuskie Naturalne

złożone z oddzielnych sztuk oryginalnego francuskiego La Ferte kwarcu.

Kamienie Sztuczne:

Kwarcowe z najlepszego francuskiego kwarcu, **Kwarcowo-Szmerglowe**, **Szmerglowe** i **Piaskowe**.

Nakładanie świeżej masy Kwarcowej lub szmerglowej w maszynach do czyszczenia zboża,
łuszcarkach, perlakach i śrutownikach.

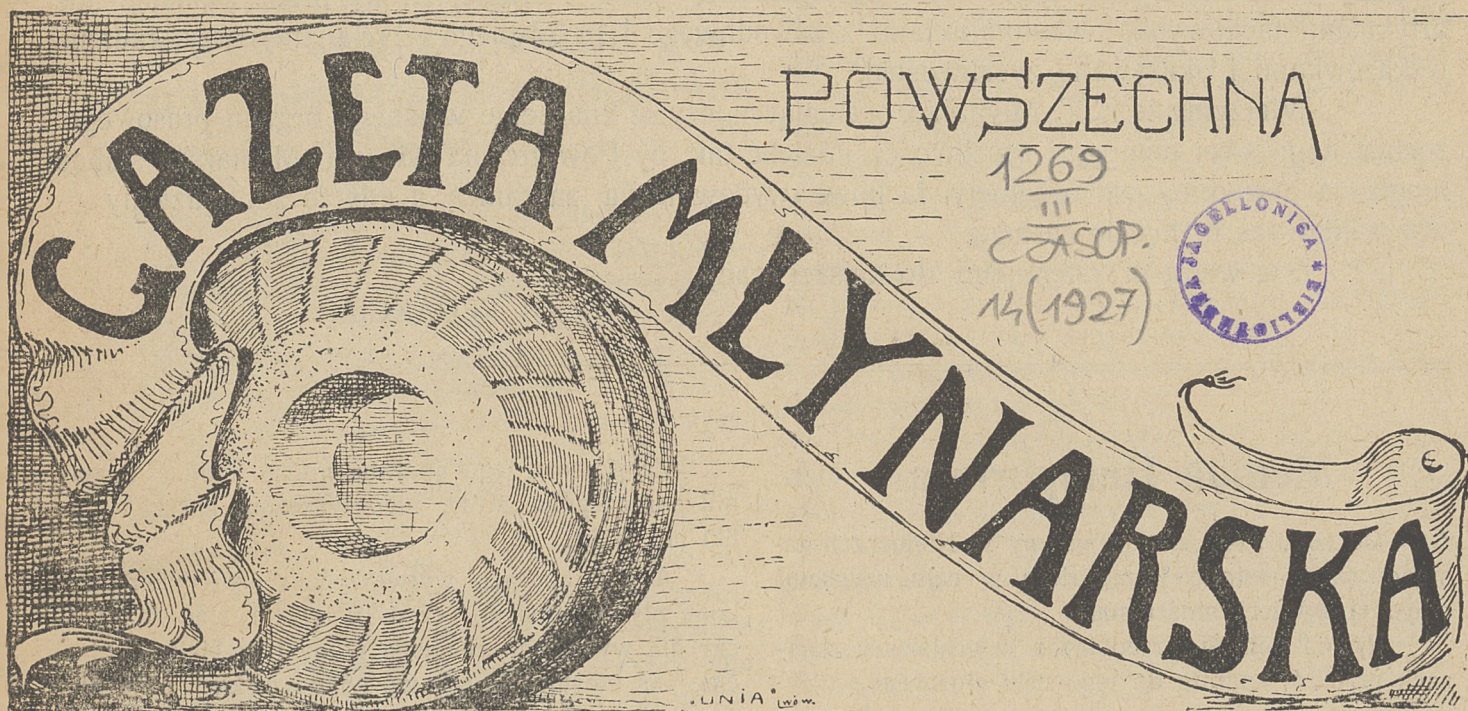
Kwarc i Szmergiel mielony w różnych grubościach ziarna. **Magnezyt** i **Chlorek magnezu**.

Oryginalną gazę szwajcarską marki
„EXCELSIOR“

poleca ze składu do natychmiastowej wysyłki

„MOLITOR“ Ska Akc. Lwów, Boimów 3.

1—1

ORGAN „KOŁA MŁYNARZY“

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Boimów 1. 3. — Telefon 148.

Wychodzi dwa razy miesięcznie.

Redakcja rękopisów nie zwraca.

PRENUMERATA: kwartalna dla członków 2 zł., dla nieczłonków 5 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

DO NASZYCH CZYTELNIKÓW!

Po przerwie okolicznościami od woli naszej niezależnymi spowodowanej, przystępujemy do dalszej pracy nad wydawnictwem „Powszechnej Gazety Młynarskiej“ jako organu, który poszczycić się już może trzynastoletnim, chlubnie zapisanym dorobkiem.

Nie chcemy składać szumnych i szerokich obietnic, Program i cel naszej pracy streszcza się w dążeniu —

by Powszechna Gazeta Młynarska dać mogła Młynarzom odpowiedź na całokształt ich zainteresowań w zakresie technicznego urządzenia i prowadzenia młyna, przy uwzględnieniu nowoczesnych zdobyczy nauk w tej dziedzinie, rynku zbożowego, ustawodawstwa bezpośrednio i pośrednio przemysłu młynarskiego dotyczącego, przejawów życia związkowego, wydarzeń z dziedziny osobistego życia młynarskiej rodziny —

by Powszechna Gazeta Młynarska stała się poradnikiem we wszystkich sprawach wątpliwych, w których na każde zapytanie starać się będziemy dać wyjaśnienia, —

by stała się czynnikiem ściślejszego zespolenia Młynarzy i silniejszego ich wzajemnego zainteresowania się sobą.

Chcemy więc Powszechnej Gazecie Młynarskiej dać obszerniejsze niż dotychczas podstawy, uważając ją nadal, jak dotychczas za organ fachowy, a tem samem zdala od wszelkich kwestji i tarć politycznych stojący.

Rezultat naszej pracy zależy jednak od jednego zasadniczego warunku. Od zrozumienia mianowicie, jakie ma znaczenie dla P. T. Młynarzy posiadanie własnego organu fachowego

i od wynikającej z tego zrozumienia pomocy, której zechcą udzielić wydawnictwu — i to zarówno pomocy przez materialne popieranie wydawnictwa, jak i z drugiej strony przez zasilanie nas artykułami fachowymi, wiadomościami z zawodowego i prywatnego życia młynarzy, radami, wskazówkami i okazywaną życzliwością.

Wierzmy że P. T. Młynarze, oceniając należycie znaczenie własnego organu prasowego, zechcą nam swej pomocy i życzliwości udzielić tak, by Powszechna Gazeta Młynarska stanąć mogła na poziomie, jaki osiągnęły fachowe wydawnictwa zagranicą, a gdy to zdobędziemy — wszystkich nas to będzie zasługą.

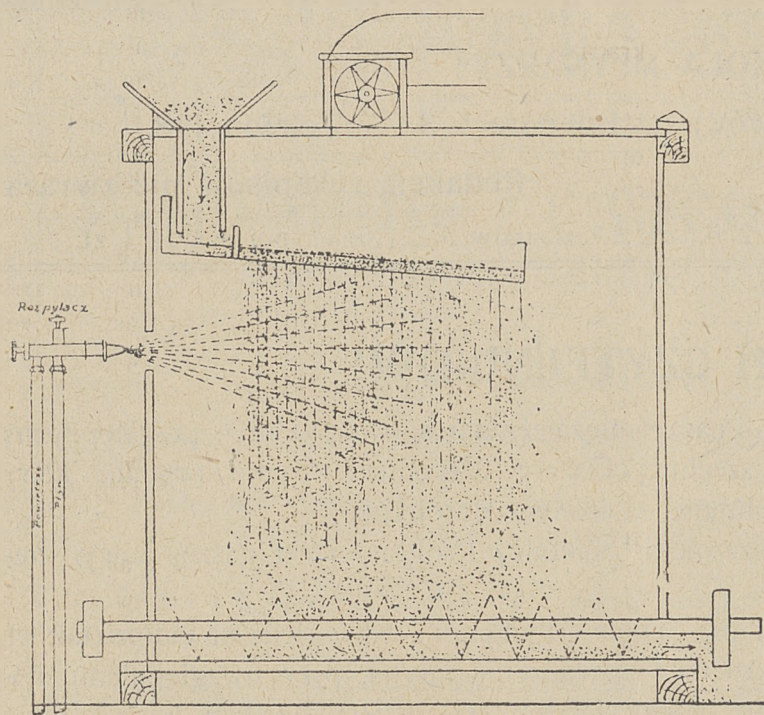
Z tą wiarą przystępujemy do dalszej pracy.

REDAKCJA.

Metoda Humphriesa.

Od roku 1910 zaczęły młyny w Niemczech zastosowywać metodę Humphriesa w celu uzyskania większej wypieczystości mąki.

Rycina poniżej przedstawia w grubszych zarysach przekrój aparatu do tego celu służącego.

Rozpylacz połączony jest z rurą dla zgęszczonego powietrza i dla wody. Z rozpylacza tego, po dopuszczeniu wody i powietrza, unosi się przez otwór w aparacie ze wszystkich stron zamkniętego, wewnątrz mgła. Nad tym otworem umieszczony jest trzęsak (sito), na który spada mąka. Mąka zostaje przez to sito dokładnie rozbita, a spadając na dół natrafia na prostopadłe działanie mgły powstałej z rozpylacza. Znajdująca się na dole ślimacznica transportuje mąkę na zewnątrz aparatu. Umieszczona na górze aparatu aspiracja zabiera nadmierną wilgotność i dokładnie wentyluje cały produkt.

Za pomocą tego aparatu można poddać działaniu poszczególne śróty, nieoczyszczone kaszki i muki lub mąkę.

Aby w aparacie wytworzyć odpowiednie rozpylanie płynu, musiano przed 16 laty używać rozpylaczy dla wysokiego ciśnienia wody i powietrza, obecnie zaś stosuje się takowe tylko o niskim ciśnieniu, co za sobą pociągnęło znaczne uproszczenie.

Wodę lub roztwór umieszcza się w naczyniu na podwyższeniu, skąd wskutek naturalnego spadku bywa doprowadzana do dyszy rozpylacza. Powietrze o ciśnieniu 1·5 atmosfery rozpyla doprowadzony płyn. Do rozpylania zatem płynu potrzebny jest mały kompresor powietrzny ze zbiornikiem wyrównawczym o ciśnieniu 1·5—2 atmosfer.

Potrzebne ilości wody lub roztworu nie są tak wielkie jakby się wydawało, gdyż produkt przez aparat przeprowadzony zwiększa wilgotność o 0·25—0·5%.

W porównawczych okresach ograniczał się ten środek do czysto młynarskich korzyści, w ostatnich dwóch latach, kolooidalna chemia wykazuje korzyść stosowania tej metody wyłącznie przy gotowej mące.

Metoda Humphriesa ma zatem główne zadanie zwiększenia wypieczystości lichej pszennej mąki, przez dodanie minimalnie brakujących soli lub kwasów za pomocą wyżej opisanego aparatu. C. d. n.

**Panowie Młynarze popierajcie
Waszą Organizację Fachową**

ALFRED FRENKEL

W sprawie syntezy polityki gospodarczej państwa w odniesieniu do młynarstwa.

Jeśli uświadomimy sobie, że w życiu gospodarczym tylko te żądania mogą być celowe, które koniecznościom danego życia gospodarczego odpowiadają, a temsamem do wzrostu i udoskonalenia produkcji, normalnej dochodowości gospodarczej przyczyniają się i że wszelkie inne zarządzenia, wbrew tej zasadzie podjęte, muszą wywołać nieobliczalne dla życia gospodarczego skutki i wcześniej czy później odbić się jak najszkodliwiej na organizmie całego dotyczącego społeczeństwa, gdyż życie gospodarcze jest spletem tak wielu czynników, że nie można bez szkody dla ogółu eksperymentować choćby jednym tylko z tychże, gdyż granicy działania ujemnych refleksów nieudanego eksperymentu przewidzieć się nie da — wobec tego dalej, fundamentem życia gospodarczego jest pewna stałość i pewna ciągłość, nie znosząca nagłych, nieprzewidzianych zmian, a tem samem, załatwianie zagadnień gospodarczych musi być bezwzględnie wolne od nacisku przejściowych haseł każdej demagogii i że ten, który o kwestjach gospodarczych ma się wypowiadać, musi przede wszystkim znać to życie gospodarcze, gdyż tylko wtedy może tegoż objawy zrozumieć i osądzić — jeśli to wszystko za słuszne uznamy, to musimy sobie powiedzieć, że jak do niedawna polityka gospodarcza państwa w stosunku do młynarstwa była zaprzeczeniem właśnie tego wszystkiego.

Już w chwili odzyskania samodzielności państwowej, objął rząd aprowizację ludności, mimo braku koniecznej organizacji i koniecznych do tego uzdolnionych ludzi. Z wyjątkiem w zaborze niemieckim, dotyczące wojenne organizacje państw zaborczych rozpadły się.

Kontakt między przemysłem młynarskim a rządem, zostaje wskutek niezrozumienia ważności tegoż przemysłu dla aprowizacji z miejsca zerwany, rozpoczyna się dyletantyzm, nieznajomość przedmiotu zastępuje się rozporządzeniami, zakazami, policją, i t.p. pomysłami, a ludność ratując się przed głodem, chwytą się samopomocy. Nastaje okres kubaniarstwa, paskarstwa — a prowizja staje się źródłem zubożenia jednych, a klęską drugich.

Powstaje tysiące małych młynków, które ratują ludność przed głodem.

Wreszcie następuje oficjalna likwidacja tego systemu. Znika wprawdzie ministerstwo aprowizacji, puzappy, puzy, ale — duchy tych nieboszczyków za kulisami dalej pokutują.

Sprytne wpływowe pośrednictwa, działające pod hasłem najrozmaitszych obywatelsko- społeczno- handlowych anterypryz, nie mogą złotodajnych czasów etatyzmu przeboleć i nie dając jeszcze za wygrane, w swej ofiarności eksportu, importu, jak kto chce, robią nastroje głodu lub przesyty —

Jest to równocześnie okres walki przeciw przemysłowi młynarskiemu z niesłychaną zjadliwością prowadzonej, w którym ze strony decydujących czynników zupełny brak zrozumienia polityki żywnościowej jej potrzeb i konieczności, zastąpiono mentalnością złośliwego kontrolera targowego.

Na poparcie wyż powiedzianego, kilka tylko charakterystycznych zarządzeń:

Tak zwane akcje doraźne, które zamiast zakupu mąki wprost w młynach szły z reguły przez ad hoc tworzone organizacje pośrednictwa.

Wydawanie zarządzeń, w chwilach ujawniania przejściowego braku mąki, zajmowania u handlarzy mąką zapasów teje, na skutek czego handlarze odwołują zamówienia w małych młynach (interwencja prez. m. Lwowa).

Rozporządzenie, że cena mąki nie może przekraczać 17% ponad cenę zboża loco młyn.

Uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z sierpnia 1924 r. powzięta bez zasięgnięcia opinii młynarstwa, znosząca cło na import mąki przy równoczesnem dopuszczeniu wywozu zboża.

Uchwała godząca w podstawy istnienia rodzimego przemysłu młynarskiego i to w chwili, w której najpoważniejsze zagraniczne koncerny młynarskie o przemiał swego zboża w naszych młynach zabiegały.

Zalanie rynków naszych obcą mąką po szalonych cenach, ale wszystko na wielomiesięczny kredyt, w następstwie czego w chwili płatności — załamanie się złotego. W jedenastu miesiącach wpływa mąki z zagranicy na kwotę czterdziestu kilku milionów dolarów.

Mimo to, na skutek niesłychanej agitacji, stale uprawianej przez pewne czynniki, ówczesny rząd obawia się zniesienia tej katastrofalnej uchwały przez ponowne wprowadzenie opłaty importowej na mąkę przed zamknięciem sesji sejmowej.

Stałe uniemożliwianie młynom uzyskiwania koniecznych kredytów a w wypadkach uzyskania zaliczenie n p. z tytułu 4 tygodniowej prolongaty zwyż 2000% w stosunku rocznym przez Skarb Państwa.

Projekt obłożenia mąki o przemiele poniżej 50% podatkiem w wysokości 10 zł. na 100 kg.

Możnaby wprawdzie setki innych objawów, stwierdzających rzeczoznawstwo działających czynników wymienić, zdaje się jednak, że ta wiązanka wystarczy.

Jeśli te wszystkie zarządzenia miałyby być tłumaczone koniecznością walki z drożyzną, to byłoby one przede wszystkim zupełnie mylnie obrane, gdyż

działałyby one wprost przeciwnie, zwalczając stale niewzruszony dogmat, że cenę ustala stosunek między podażą a popytem.

(C. d. n.)

Motor gazowy czy ropny?

Przez wieki całe wykorzystuje młynarz siły natury i zależnie od okoliczności miejscowych posługuje się wodą lub wiatrem. Siła ta była i jest zawsze najtańszą i najpewniejszą. Ani para ani elektryczność, ani nawet epokowe wynalazki jak „Ottona“ lub „Diesla“, nie zdołały wzruszyć tych fundamentalnych zasad.

Nowsze czasy dały młynarzowi do wyboru oprócz maszyn parowych motory ropne i gazowe. — Zastosowanie tychże w młynie nie może być szablonowe, młynarz wybrać musi motor taki, który jest dla niego najekonomiczniejszy i najodpowiedniejszy. Wszystkie nowoczesne motory posiadają jednaką stałość ruchu i prostą obsługę. Wybór paść musi na taką maszynę, która najtańszy materiał opałowy, najekonomiczniej przetwarza w siłę.

Pierwszem tedy zadaniem przy projektowaniu jest wybór i ustalenie najodpowiedniejszego materiału opałowego. Przy tem uwzględnić wypada nie tylko koszt samego opału w miejscowości, gdzie motor ma być zastosowany, lecz także dostawę tego opału do przeznaczonego miejsca. Żeby uniezależnić się od zewnętrznych wypadków przy dostawie tego materiału opałowego, zbadać trzeba, który ze środków opałowych może być najpewniej dostarczony przy wszelkich przypuszczalnych przeszkodach. —

Śsąco-gazowe motory zużywają jak wiadomo wszelkie nadające się do spalania materiały, a nawet materiały organiczne. Do wyprodukowania więc siły gazu zużyć można węgiel, drzewo, jego odpadki, torf, strączki ryżowe, kaczany, z kukurudzy a nawet wszystkie odpadki młyńskie. Jeżeli się przy tem zważy, że na jednego konia i godzinę, zużywa się 0.5 kg. węgla drzewnego lub kamiennego, około 1 kg. drzewa i 1.5 kg. podrzędnych materiałów opałowych, można sobie łatwo obliczyć, czy ewentualnie stojąca do dyspozycji własna ilość materiałów opałowych, wystarczy do wytworzenia potrzebnej siły. Dalej trzeba ustalić, ileby kosztowała jedna koni-godzina, gdyby wypadło zakupić każdy inny materiał opałowy.

Motory ropne pędzone są natomiast olejem gazowym, naftą, ropą i wszystkimi odpadkami z koksowni i gazowni. Motor ropny zużywa na jednego konia i godzinę ca. 200 gr., motory Diesla bez kompresorów 170—190 gr., dwutaktowy do 250 gr. ropy lub oleju gazowego.

Opierając się tedy na możliwości zdobycia i dostarczenia tanich materiałów opałowych można w jednej i tej samej miejscowości zastosować tak dobrze

motor gazowy jak i też ropny, a wybór zależy tylko od wyniku kalkulacji.

Co do ilości zajmowanego miejsca, to motor gazowy potrzebuje naturalnie więcej miejsca niż motor Diesla. Obsługa tych dwóch motorów jest równo pojedyncza, chociaż przy motorze gazowym trwa znacznie dłużej.

Koszty urządzenia motoru gazowego dochodzą od 500—600 zł. za 1 KM, przy motorze Diesla od 300—500 zł. zależnie od wielkości motoru.

Jak z tego widać odpowiedź na pytanie, czy motor gazowy czy też ropny nie jest tak łatwą.

Korzystniejszym od maszyny parowej jest motor spalinowy bez względu na materiał opałowy, a to z powodu oszczędności na opale, bezpieczeństwa przed ogniem, pojedynczej obsługi i zapotrzebowania miejsca, korzystniejszym dalej od motoru elektrycznego.

Więc tylko motor gazowy lub ropny w młynie, zależnie od miejscowych warunków.

Zwyczaje handlowe w handlu zbożem i mąką.

W handlu zbożem i mąką istnieją zwyczaje handlowe, które w razie braku odpowiedniej, ustalonej umowy są tak samo miarodajne i wiążące.

Miarodajną i wiążącą jest waga zboża, stwierdzona przez władze kolejowe na liście przewozowym nawet i w takim wypadku, jeżeli odnośny wagon nie był ważonym na stacji nadawczej, tylko pośredniej, a to z powodu braku wagi pomostowej na stacji nadawczej. A nawet i wtedy, jeżeli próżny wagon nie był tarowany, gdyż strony tego nie żądały.

Wedle zwyczaju handlowego, obowiązującą jest przy odbiorze wagonowo dostarczonego zboża waga, jaką potwierdza organ kolejowy. Odbiorca jednak ma prawo żądania urzędowego stwierdzenia tary próżnego wagonu, a dzieje się to zazwyczaj w porze zimowej, w której wagon obciążony nadto śniegiem, a czajem i lodem nie może wykazać swej prawdziwej tary, jakaby wykazał przy normalnych zjawiskach atmosferycznych.

Przy dostawie zboża luzem t. j. bez worków używa się t. zw. desek zastawnych, których waga przy 10 tonnowym wozie może dojść do 50 kg. Deski te zostają własnością odbiorcy i są zaliczane do wagi zboża.

Przez normalny wagon rozumie się wagon o zawartości 10.000 kg. tak samo przez wyrażenie 1 wór lub 1 korzec wagę 100 kg. zboża

Przy dostawie mąki obowiązuje kupców waga stwierdzona przez organ kolejowy tylko wtedy, jeżeli pomiędzy wagą decymalną sprzedawcy, a wagą pomostową kolejową, nie zachodzi zbyt wielka różnica.

Jeżeli nadawca stwierdził przy pomocy wórnika listu przewozowego zbyt dużą różnicę wagi, powinien natychmiast zawiadomić o tem kupującego i zażądać od tegoż zważenia odebranego towaru na wadze decymalnej, w przeciwnym wypadku, naraża się na uzupełnienie braku wagi. Różnica wagi powinna przy solidnych dostawach wagonowych wynosić $1\frac{1}{2}\%$, zboże jednak w tym wypadku powinno być suche, normalnej jakości i krótko magazynowane.

Manko w młynach starej konstrukcji dochodzi do 5% , w młynach budowanych przy zastosowaniu najnowszych sposobów budowania i konstrukcji maszynowej manko powinno być wprost minimalne i nie powinno przekraczać wysokości $1\frac{1}{2}\%$ — 2% . Manka nie można jednak uzależnić tylko od konstrukcji młyna, wielką w tym wypadku rolę odgrywa jakość zboża, a specjalnie jego stopień wilgotności. W stosunku do wilgotności zboża wzrasta też i jego manko.

Stosunek procentowy mąki i otrąb przy przemiale zboża chlebowego musi być uzależniony od jakości i zanieczyszczenia zboża, a nadto od białości mąki. Biorąc pod uwagę normalny stan zanieczyszczenia zboża, to 100 kg. zboża powinno dać po przemiale na mąkę przednią i białą 70% mąki, 25% otrąb i 5% rozkurzu, na razówkę 90% mąki, 5% otrąb i 5% rozkurzu.

Jeżeli zboże zostało oddane do przemiału partjami i partjami było przemielane, a wynagrodzenie za przemiał omówionem jest w naturze, młynarz ma prawo potrącić natychmiast z oddanego mu do przemiału zboża taką ilość, która odpowiada omówionemu wynagrodzeniu. Jeżeli wynagrodzenie za przemiał zostało omówione w gotówce, to w braku innej umowy, należy się młynarzowi wynagrodzenie w takiej wysokości, jaka obowiązywała w dniach częściowego przemiału zboża. Jeżeli dający do przemiału zboże nie wyrównał rachunku za przemiał, należy się młynarzowi wynagrodzenie w wysokości obowiązujących cen za przemiał w dniu rzeczywistej zapłaty.

Jeżeli strony zawarły umowę o kupno i sprzedaż grysu i mąki żytniej, a właściciel młyna oświadczył, że ma towar na składzie gotowy do dostawy, sprzedający obowiązany jest dostarczyć towar po omówionej cenie, chociażby nawet w międzyczasie towar podrożał. Biorąc za zasadę, że przedmiotem transakcji jest towar już wyprodukowany, zwyczaj handlowy wyżej przytoczony ma zastosowanie nawet przy krótkich terminach dostawy, jak w powyższym wypadku 10 dniowym.

Jeżeli przy „natychmiastowych dostawach“ nie ma z góry oznaczonego terminu dostawy, sprzedający wykonuje natychmiastową dostawę, przedkładając kupującemu do dnia 8 od daty zawarcia umowy dowody załadowania towaru.

Dostawa jest gotówkową, jeżeli na miejscu sprzedaży kupujący towar odbiera i płaci gotówką lub

czekiem. Wypłata czeku musi nastąpić natychmiast po zaprezentowaniu czeku. Gdy natomiast w realizacji czeku następuje zwłoka z winy wystawcy czeku, wtenczas ten ostatni obowiązany jest do płacenia odpowiednich odsetek.

Towar może być też dostawiony w drodze t.zw. „winkulacji“. Sprzedający wysyła wtedy towar pod obcą firmą zazwyczaj banku, z poleceniem wydania towaru kupującemu, jeżeli ten złoży omówioną cenę kupna. W tym wypadku powinien bank z obowiązku staranności właściwej porządnemu kupcowi, zawiadomić natychmiast kupującego i to najkrótszą i najszybszą drogą o nadejściu awiza kolejowego, aby uchronić kupującego od niepotrzebnych dodatkowych kosztów j.n.p. postojowe, a w pierwszej linii uchronić zboże i mąkę od ewentualnego zepsucia.

Prowizja pośrednika przy kupnie i sprzedaży zboża w ilościach wagonowych wynosi w razie braku umowy $\frac{1}{2}\%$ całej ceny kupna.

Sytuacja zbożowa.

Zbyt mąki w miesiącu lutym był słabszym niż w styczniu, a to wskutek obniżenia cen mąki taryfą maksymalną, co w szczególności miało miejsce we Lwowie, gdzie cenę chleba i mąki przennej obniżono o 3 grosze na 1 kg. Cena zboża natomiast w miesiącu lutym w porównaniu do ceny w styczniu nieznacznie się podniosła. Przeciwno dotyczącemu postanowieniu wniósł przemysł Młynarski odpowiedni rekurs, który dotychczas nie został definitywnie załatwiony. Z końcem lutego zaznaczył się silniejszy popyt na mąki pośledniejszego gatunku, specjalnie na rynku krajowym. Znacznym popytem w tym okresie cieszyły się otręby tak w handlu wewnętrznym, jak i też w eksporcie. Cena otrąb dochodziła do zł. 26 za 100 kg.

W pierwszej dekadzie marca wielkiem zainteresowaniem cieszyły się zboża chlebowe doborowej jakości do siewu. Młyny jednak zaopatrywały się w zboża zagraniczne, dlatego i zapotrzebowanie na zboże krajowe było minimalne. Dopiero z końcem dekady wzmożło się zapotrzebowanie zboża przy niedostatecznej podaży. Cena pszenicy siewnej dochodziła do 65 zł.

Podrożały natomiast otręby, a zwłaszcza otręby pszenne, które wyprzedziły w cenie otręby żytnie.

W drugiej dekadzie obrotu zbożem krajowym były minimalne, a to z powodu utrudnionego dowozu, spowodowanego złym stanem dróg, przez co popyt przewyższał podaż, powodując tem samem nierealną zwyżkę w cenie. Na targu oferowano zboże rumuńskie, które jednak nie dotrzymało miejsca zbożu krajowemu.

Obroty zbożem wyrównały się dopiero w trzeciej dekadzie marca normując odpowiednio ich ceny.

Na targu pojawiają się oferty pszenicy australskiej, białej o wadze 82 kg., która kalkulowała się w cenie około 60 zł. loco Lwów.

W pierwszej dekadzie kwietnia spadają w cenie otręby przyczem pszenne otręby, za które płacono dotychczas wyżej aniżeli za żytnie, wyrównują się w cenie.

Silny popyt za pszenicą krajową i żytem dobrej jakości, których ceny silnie wyższkują. W okresie tym robiono większe transakcje w pszenicy amerykańskiej, która kalkulowała się na 56.75 zł. loco

Lwów, o gwarantowanej wadze 76 kg. Za żyto rumuńskie o wadze 68/69 kg. płacono 41.40 loco Śniatyn.

Ostatnio na rynku zbożowym zaznacza się niezwykle słaba tendencja. Wczesna wiosna sprowadziła po części wzmocnioną podaż przy słabym popycie. Trudno jednak przewidzieć, czy tendencja ta utrzyma się w dalszym ciągu. Zaznaczyć jednak należy, że rozdzielenie ziarna pod zasiewy, wpłynie niehamująco na dalszą podaż, a nawet spowoduje może dalsze wzmocnienie podaży.

Cedula giełdowa za czas od 1. III. do 10. IV. b. r.

	1/III—7/III	8/III—14/III	15/III—21/III	22/III—31/III	1/IV—7/IV
Pszenica krajowa dworska ex 1926, 750 gr.	51.75—52.75	53.00—56.25	56.50—57.00	55.50—53.50	52.50—56.00
„ „ zbiorowa „ 720 „	48.75—49.75	51.00—53.50	53.50—54.50	53.00—50.00	49.00—53.00
Żyto małopolskie „ 675 „	36.50—37.50	38.20—40.75	40.25—41.25	39.75—39.00	38.50—39.25
Jęczmień przemiałowy „ 620 „	30.25—31.25	32.00—36.00	35.00—36.00	35.00—35.50	32.50—32.00
Otręby żytnie bez worka	24.00—26.00	24.00—26.00	25.00—26.50	26.00—25.75	24.25—24.75
„ pszenne bez worka	24.00	24.00—26.50	26.50—27.00	27.00—26.50	25.00—24.00
Pęczak	48.50—49.00	48.50—49.50	49.00—50.00	49.00	47.50—55.50
Worki jutowe wyr. Stradom „Warta“	1.70	1.70	1.70	1.70	1.70
„ używane dobre	1.60	1.60	1.60	1.60	1.60

Komunikaty Stowarzyszenia.

Egzamina na podmłynarzy i kierowników młynów gospodarczych i handlowych odbywają się w lokalu Organizacji mniej więcej co trzy miesiące. Termina egzaminów są tylko wtenczas częstsze, o ile zgłosi się poważniejsza liczba kandydatów.

Kandydat na podmłynarza obowiązany jest do przedstawienia komisji: a) świadectwa odbytej trzyletniej praktyki potwierdzonej przez kierownika młyna, b) metryki chrztu, c) poświadczenie delegata powiatowego.

Kandydaci na kierowników przedłożyć mają ostatnie świadectwa na podmłynarzy, względnie numer rejestracyjny tego.

Każdemu z kandydatów przysługuje prawo zdawania egzaminu, o ile załączył wyżej wymienione dokumenty. Każdy z przystępujących do egzaminu musi być lub wpisać się na członka organizacji.

Ostatnio odbył się egzamin na dniu 27 marca, w terminie tym zdali na:

Kierowników do młynów gospodarczych 1. Liebersbach Jakób, 2. Cwynar Tomasz, 3. Pitio Aleksander, 4. Baran Filip, 5. Treudel Stefan, 6. Kaczurowski Stanisław, 7. Stende Wasyl.

Na kierowników w młynach handlowych 1. Schilling Johan, 2. Popiel Karol, 3. Manz Karol.

Na podmłynarzy do młynów gospodarczych 1. Kobyl Cyryl, 2. Huniewicz Stefan, 3. Petryszyn Paweł, 4. Hoffman Jan, 5. Schreiner Filip, 6. Kukułka

Józef, 7. Gebułowicz Stanisław, 8. Oberski Roman, 9. Wasiewicz Wiktor, 10. Stachów Senko, 11. Pachla Józef, 12. Gawycz Hnat, 13. Srokowski Józef, 14. Lorenz Józef, 15. Gdański Stanisław, 16. Wolf Fryderyk, 17. Jlkowysz Jakiw, 18. Neporadny Danyło, 19. Pokryszka Hryń, 20. Tutor Mikołaj, 21. Leszczyński Piotr, 22. Krawców Mikołaj, 23. Lakatyr Mikołaj, 24. Maślak Józef.

Wiadomości podatkowe.

Podatek dochodowy. Jak władza wymiarowa oblicza dochód od ustalonych obrotów? Dodajemy niżej wedle okólnika Min. Skarbu L. DOP—1350/II/1926 przeciętne normy orjentacyjne dla ustalenia przez władze podatkowe dochodów i zyskowności w stosunku do ustalonych przez Władze podatkowe obrotów.

Młyny wodne: przy przemiale własnego zboża . . 8
przy przemiale cudzego zboża . . 30

Młyny parowe i motorowe:
przy przemiale własnego zboża . . 4
przy przemiale cudzego zboża . . 20

Ustalane terminy płatności.

Miesiąc kwiecień:

Do 7 kwietnia uiszczenie bezpośrednich opłat stemplowych za drugą połowę marca.

Do 7 kwietnia uiszczenie państwowego podatku dochodowego od poborów służbowych.

Do 15 kwietnia uiszczenie podatku przemysłowego od obrotu za marzec b. r.

Do 15 kwietnia uiszczenie podatków gminnych za wodę i śmiecie za marzec i kwiecień. (Dotyczy miasta Lwowa).

Do 22 kwietnia uiszczenie bezpośrednich opłat stemplowych za pierwszą połowę kwietnia b. r.

Do 1 maja zeznanie o dochodzie dla osób fizycznych.

UWAGA! Połowa państwowego podatku dochodowego ze zeznania ma być uiszczoną do 1 maja b.r. w którym to terminie mają też być złożone zeznania przez osoby prawne.

Do wszystkich podatków państwowych należy dopłacić 10% nadzwyczajnego dodatku, z wyjątkiem podatku od poborów służbowych.

Poza wymienionymi podatkami o ustalonych terminach należy płacić inne podatki i należności wynikające z poszczególnych umów lub nakazów płatniczych.

Kronika.

Wieści z dalekiej Kanady. W mieście Winnipeg — prowincji Manitoba powstało „Towarzystwo Pomocy Imigrantom Polskim w Kanadzie“, które przesłało na ręce naszej Redakcji sprawozdanie, kryształizujące cel i dążenia Towarzystwa, prosząc nas o umieszczanie ich komunikatów no łamach naszego pisma.

Ideą przewodnią tego Towarzystwa jest praca społeczna, oświatowa i kulturalna wśród imigrantów, utrzymywanie bibliotek, czytelni, kursów fachowych i zawodowych, udzielanie porad tak imigrantom jakoteż powracającym do kraju — a nadto ochrona przed wyzyskiem lub niespodziankami.

Kanada jako kraj o zdrowym klimacie, o wielkich obszarach ziemi słabo zaludnionych jest najdogodniejszym warsztatem pracy dla rolnika. Przeciętna cena ziemi dziewiczej wznosi od 2 — 25 dolarów za akier (1 akier = 0.40 hektara), cena ziemi z budynkami od 15 — 30 dolarów za akier. Ziemię nabyć można albo na spłaty pieniężne przez 15 — 30 lat albo na spłatę połową plonu.

Towarzystwo powyższe pobiera od imigrantów wkładkę członkowską w wysokości 80 groszy miesięcznie, a chcącym emigrować udziela chętnie i bezpłatnie wszelkich informacji. — W sprawach informacyjnych należy adresować „Polisch Immigrants Information & Colonization Bureau“ P. O. Box 1973. Winnipeg, Man-Canada.

Cło na żyto i mąkę żytnią. Jak wiadomo dnia 15. stycznia b. r. nałożone zostało cło na żyto i mąkę żytnią w wysokości zł. 15 od 100 kg. żyta i mąki żytniej.

Nozporządzenie to otrzymało moc obowiązującą z dniem 10 stycznia i miało stracić swą moc z dniem 1. marca. Tymczasem na mocy dekretu z dnia 28 lutego, a następnie dekretu z dnia 29 marca przedłużone zostało na dalsze dwa miesiące t. j. do dnia 31 maja b. r.

Dwukrotne przedłużanie terminów było prawdopodobnie wynikiem niezdecydowania sfer rządowych co do stanowiska, jakiego zająć należało i nienależytego orjentowania się co do ilości zapasu żyta i mąki żytniej, pochodzących ze zeszłorocznych zbiorów.

Rynek krajowy nie wystarcza dla pokrycia wewnętrznych potrzeb Państwa i sądzimy, że Rząd zdając sobie sprawę z obecnej sytuacji zapotrzebowania wewnętrznego nie zechce stanąć przed faktem zupełnego wyczerpania się tych ziemiopłodów, względnie produktów, na długo przed momentem, w którym można będzie fruktyfikować nowe zbiory.

Nowe banknoty 5-złotowe. Z dniem 23 marca b. r. puścił Bank Polski w obieg nowe banknoty 5-złotowe, wykonane w Państwowych zakładach graficznych w Warszawie. Dotychczasowe banknoty 5-złotowe pozostaną nadal w obiegu, podobnie jak i poprzednia emisja banknotów 50-złotowych.

Koszta protestu weksli. Piątkowa Rada ministrów przyjęła projekt dekretu o należnościach za protest weksli i za sporządzanie protestów wszelkich innych dokumentów.

Od wszystkich protestów pobierana będzie należność jednakowej wysokości bez względu na to, kto ten protest zgłasza. Jedynie przy sporządzaniu protestów w miejscowościach, gdzie niema nikogo do wykonania tej czynności, pobierane będą opłaty w wysokości dyjet i kosztów podróży urzędnika, wysłanego do sporządzenia aktu protestu. Dyjety wyznaczone są według VIII grupy uposażeń urzędn. państwowych.

Skala opłat za protest jest następująca:

od 100 zł. — 2:00 zł.

od 300 zł. — 2:50 zł.

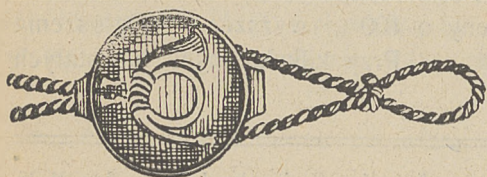
od 400 zł. — 4:00 zł.

od 800 zł. — 5:00 zł.

od 1000 zł. — 7:00 zł.

od 5000 zł. — 10:00 zł.

od 10000 zł. — 15:00 zł. Przy sumie przekraczającej 10000 zł. oprócz stawki 15 zł. pobierane będzie 30 gr. za każdy rozpoczynający się tysiąc zł.

PLOMBY STALOWE w różnych kolorach do plombowania worków z mąką z każdym żądanym napisem firmowym i oznaczeniem jakości mąki dostarczają najtaniej:

Zakłady przemysłowe „MULTUM“ Kraków, Sołtyka 19.

Na żądanie przesyłamy oferty z wzorami.

OGŁOSZENIA.

POSZUKUJĘ WSPÓLNIKA na 50% lub w całości do wydzierżawienia młyna wodnego, siła wody 60 MK. 1 para walców, 3 kamienie, prośniak. Bliższa wiadomość w Administracji.

DO SPRZED. MŁYN TURBINOWO-WODNY, 1 para walców, 1 kamień, 1 jagielnik. Nowe budynki mieszkalne, 2 pokoje, kuchnia, ogródek. Cena 3.000 dolarów. Bliższa wiadomość w Administracji.

DO SPRZEDANIA MŁYN WODNY NA KOŁO, spód murowany. 2 pary kamieni, pół morga ziemi, 700 dolarów. Bliższa wiadomość w Administracji.

DO SPRZEDANIA BROŃ MYŚLIWSKA w bardzo dobrym utrzymaniu, prawie nowa. Dubeltówka 24-ka belgijka „Gryf“, Dubeltówka 16-ka belgijka „Guerre“, Winchester oryginalny, automatyczny, 10-strzałowy, kal. 22, flobert 9-strzałowy, belgijski kal. 22, sztucer. 2 siodła angielskie. Do Administracji.

DO SPRZED. MŁYN SSĄCO-GAZOWY 22 KM. może być i wodny, bez prawa wodnego, 1 para walców, kamień do razówki, 3 morgi pola, budynek murowany o czterech ubikacjach. Cena 5.000 dolarów, za gotówkę taniej. Bliższa wiadomość w Administracji,

DO SPRZEDANIA MŁYN WODNY NA KOŁO 10 KM., budynek drewny, dom mieszkalny, pół morga ogrodu, pół morga pola, para walców, para kamieni. Cena 2.000 dolarów gotówką. Bliższa wiad. w Adm.

DO SPRZEDANIA MŁYN MOTOROWY 30 HP pędzony olejem gazowym, 2 pary walców, sita płaskie dwudziałowe, łuszcarka, Kaspar, 1 para kamieni, jagielnik, 2 młynki do krup hreczanych i jęczmiennych, budynek mieszkalny piętrowy, 4 ubikacje, wodociąg, stodoły, stajnie, magazyny. Cena 6.500 dolarów. Bliższa wiadomość w Administracji.

Maszyny młyńskie. Budowa i przebudowa młynów. Turbiny wodne. Motory. Wszelkie artykuły młyńskie. Ryflowanie walców.

„LECHJA” Sp. Akc.

Dawniej: Kujawski, Milewski i Ska

Zarząd: Lublin, ul. Foksal 25. — Telefon 47.

Adres telegraficzny: Lechja — Lublin.

1—24

FABRYKI:

Lublin, ul. Foksal 25, Tel. 47.; Żywiec, ul. Krakowska 21, Tel. 81.

Przedstawiciel w Poznaniu: firma F. Suchanek i Ska, plac Wolności 8/9.

„ „ Wilnie: Franciszek Świątecki, ul. Ludwisarska 11, m. 11.

CENNIK OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia jednorazowe na 1 str. 100 zł. — $\frac{1}{2}$ str. 60 zł. — $\frac{1}{4}$ str. 40 zł. $\frac{1}{3}$ str. 20 zł. — $\frac{1}{16}$ str. 15 zł. — Na pierwszej i ostatniej stronie okładki ceny o 100% wyższe. — Ogłoszenia przed tekstem o 75% wyższe. — Ogłoszenia po tekście o 50% wyższe. — Przy kilkakrotnych lub stałych ogłoszeniach odpowiedni opust.